

દાખલ તારીખ	૦૯/૦૪/૨૦૨૬
રજીસ્ટર તારીખ	૦૯/૦૪/૨૦૨૬
નિકાલ તારીખ	૧૪/૦૭/૨૦૨૬
સમય અવધિ	વર્ષ:૦માસ:૩દિવસ:૫

દેવભૂમિ ધ્વારકા જીલ્લાના બીજા એડી.સેશન્સ જજ સાહેબની
અદાલત સમક્ષ, મુ.ખંભાળીયા.

ક્રિમીનલ રીવીઝન અરજી નં.૧૧/૨૦૨૬
આંક : ૭

અશોકભાઈ રેવાશંકર ભટ્ટ,
ઉ.વ.આ.કર, ઘંઘો- ખેતી,
રહે.વ્રજધામ સોસાયટી, "ઓમ શિવ કૃપા",
ગોળીબાર હનુમાન મંદીર પાસે,
યોગેશ્વરનગરની પાછળ, જામખંભાળીયા,
જી.દેવભૂમિ ધ્વારકા.

....અરજદાર.

વિરુદ્ધ

શ્રી ગુજરાત રાજ્ય સરકાર
થુ ડી.જી.પી. સાહેબ,
દેવભૂમિ ધ્વારકા, મુ.ખંભાળીયા.

...સામાવાળા.

બાબત:- બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૪૩૮ મુજબ રીવીઝન અરજ...

અરજદાર તરફે વિ.વકીલ શ્રી જે.આર.કુવા

સામાવાળા તરફે વિ.એ.પી.પી.શ્રી બી.એસ.જાડેજા

-:: હુકમ ::-

૧. હાલની ક્રિમીનલ રીવીઝન અરજી સલાયા પોલીસ સ્ટેશન ગુના રજીસ્ટર નં.૧૧૧૮૫૦૦૭૨૫૦૦૦૪/૨૦૨૫, બી.એન.એસ.ની કલમ-૩૩૬ (૨), ૩૩૬(૩), ૩૩૭, ૩૩૮, ૩૪૦(૨), ૨૩૪, ૨૩૫, ૬૧(૨) મુજબના ગુનાના કામે અરજદાર વિરુદ્ધ કોઈ પુરતો પુરાવો રેકર્ડ ઉપર ન હોવાથી સદર કેસમાં બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૪૩૮ મુજબ વિ.એડીશનલ ચીફ જ્યુડી. મેજી.શ્રી, ખંભાળીયાનાઓએ તા.૦૩/૦૩/૨૦૨૬ ના રોજ આરોપીની ડીસચાર્જ અરજી નામંજુર કરેલ, જે હુકમથી નારાજ થઈ હાલની આ રીવીઝન અરજી દાખલ કરેલ છે.

૨. રીવીઝન અરજી સંદર્ભે અરજદાર તરફે વિ.વ.શ્રી જે.આર.કુવા નાઓએ આંક : ૬ થી લંબાણપૂર્વકની લેખિત દલીલ રજુ કરેલ છે. સામાવાળાને નોટીસ કાઢવામાં આવતા સામાવાળા તરફે વિ.એ.પી.પી.શ્રી બી.એસ.જાડેજાનાઓ હાજર થતા તેઓને સાંભળ્યા.

૩. રીવીઝન અરજીમાં વિ.વ.શ્રી જે.આર.કુવાનાઓએ લંબાણ-પૂર્વકની લેખિત દલીલ રજુ કરેલ છે, જે મુજબ ટુંકમાં મહત્વની દલીલ એવી છે કે, મુળ ફરીયાદીના ત્રણ ભાઈઓએ ખેતીની જમીન વારસાઈ કરવા માટે સક્ષમ મહેસુલી અધિકારી સમક્ષ અરજી કરેલ, જેમાં મુળ ફરીયાદી સહિતની ત્રણ બહેનોએ તલાટી કમ મંત્રી સમક્ષ હાજર થઈ, ભાઈઓની તરફેણમાં હક્ક જતો કરેલ અને દસ્તાવેજમાં સ્વૈચ્છાએ સહી કરી આપેલ, જેથી ગામ નમુના નં.૬ માં નોંધ કરવામાં આવેલ. ૩૪ વર્ષના સમયગાળા પછી મુળ ફરીયાદી જોશનાબેને પ્રાંત અધિકારી, ખંભાળીયામાં સદર કાર્યવાહીથી અજાણ અને અભણ છે, માત્ર અંગુઠાનું નીશાન કરી શકે છે, તેથી હક્ક ત્યાગના દસ્તાવેજ પર સહી કરેલ નથી,

તે કારણોસર કલેક્ટરશ્રી, ખંભાળીયા સમક્ષ રીવીઝન અરજી દાખલ કરેલ. હાલના ગુનાના કામે અરજદાર વિરુદ્ધનો વિશિષ્ટ આક્ષેપ શાળા છોડ્યાના પ્રમાણપત્ર સંબંધિત ઘટના પુરતો મર્યાદિત છે. હાલના અરજદાર/આરોપી એ સોડસલા, પ્રાથમિક શાળાના આચાર્યશ્રીને મુળ ફરીયાદીએ તે શાળામાં ભણતા હોવાનું પ્રમાણપત્ર આપવા હોવાની મૌખિક વિનંતી કરી હતી. મૌખિક વિનંતીને આધારે આચાર્યશ્રી કિશોરભાઈએ પ્રમાણપત્રની કોપી આપેલ, જે મહેસુલ રીવીઝનના કામે દાખલ કરેલ. શાળાના આચાર્ય હાલના ગુનાના કામે આરોપી છે, તેઓએ કલેરીકલ એરરથી પ્રમાણપત્ર આપેલ છે, તેઓની સામે ગંભીર ખામીઓ છે. મુળ અસલ દસ્તાવેજી તપાસ કરનાર અમલદારશ્રી ધ્વારા ચાર્જશીટ સાથે રજુ કરવામાં આવેલ નથી. આ સંજોગોમાં વિ. ટ્રાયલ કોર્ટે હાલના અરજદાર/આરોપીની ડીસચાર્જ અરજી નામંજુર કરેલ છે. આ સંજોગોમાં હાલની રીવીઝન અરજી મંજુર કરી, આરોપીને ડીસચાર્જ કરવાનો હુકમ કરવા અને વિ.ટ્રાયલ કોર્ટનો હુકમ રદ કરવા દલીલ કરેલ છે.

૪. સામાવાળા તરફે વિ.એ.પી.પી.શ્રી બી.એસ.જાડેજાનાઓએ લંબાણપૂર્વકની દલીલ કરેલ છે, જે મુજબ ટુંકમાં મહત્વની દલીલ એવી છે કે, આ કામે આરોપીએ બુધ્ધીપૂર્વક ગુનાહિત કૃત્ય કરેલ છે. મુળ ફરીયાદી પોતે અભણ હોવા છતાં અને તે હકીકત જાણવા છતાં મુળ ફરીયાદીના શાળામાં અભ્યાસ કર્યાનું પ્રમાણપત્ર મેળવેલ છે અને રેવન્યુ ઓથોરીટી સમક્ષ ઈન્સાફી કાર્યવાહીમાં રજુ કરેલ છે. હકક કમી અંગેના દસ્તાવેજમાં મુળ ફરીયાદીની સહી નહીં હોવા છતાં મુળ ફરીયાદીની સહી કરવામાં આવેલ છે, જે હકીકત જોતા આરોપીનો ગુનાહિત માનસ સ્પષ્ટપણે ચતુ થાય છે અને મિલકત પડાવી લેવા માટે જ ખોટા દસ્તાવેજનો ખરા તરીકે રેવન્યુ ઓથોરીટી સમક્ષ રજુ કરેલ છે. આથી, વિ. ટ્રાયલ કોર્ટે હાલના મુખ્ય આરોપી

વિરૂધ્ધમાં જે ડીસ્ટ્યાર્જ અરજી નામંજુર કરતો હુકમ કરેલ છે તે કાયદા મુજબનો છે.

૪.૧. વિ.એ.પી.પી.શ્રી બી.એસ.જાડેજાનાઓએ વધુમાં ભારપૂર્વક દલીલ કરેલ છે કે, હાલના ગુનાના કામે માત્ર ચાર્જ ફરમાવવાથી આરોપીઓ વિરૂધ્ધનો ગુનો પુરવાર થતો નથી. ફરીયાદપક્ષે તે ગુનાહીત આક્ષેપ પુરવાર કરવાની જવાબદારી રહેલી છે. આ તબક્કે આરોપી સામે રજુ કરવામાં આવેલ પુરાવાઓનું ગુણદોષ ઉપર મૂલ્યાંકન કરવાનું રહેતું નથી. આથી, જે પુરાવાઓ આધારે આરોપી સમક્ષ જે ચાર્જશ્રેમ કરવામાં આવેલ છે તે પ્રથમ દર્શનીય રીતે પ્રસ્થાપિત થવું જોઈએ. આ સંજોગોમાં આરોપી નં.૧ સામે પુરતો પુરાવો હોવાથી વિ.દ્રાયલ કોર્ટે તે દસ્તાવેજી પુરાવાઓને ધ્યાને લઈ જે હુકમ કરેલ છે તે કાયદા મુજબનો છે અને ન્યાયી છે. આથી, હાલની રીવીઝન અરજી નામંજુર કરવા દલીલ કરેલ છે.

૫. અરજદારની અરજી તથા બન્ને પક્ષોની રજુઆતોને ધ્યાને લઈ સદર રીવીઝન અરજીના ન્યાયિક નિર્ણય માટે નીચે મુજબના મુદ્દા ઉપસ્થિત થયેલ છે.

મુદ્દા નં.૧ શું અરજદાર સાબિત કરે છે કે, આ કામે વિ. ચીફ જ્યુડીશ્યલ મેજીસ્ટ્રેટશ્રી, પંભાળીયાનાઓ એ આંક : ૧૩ ની ડીસ્ટ્યાર્જ અરજી તા.૦૩/૦૩/૨૦૨૬ ના રોજ નામંજુર કરેલ છે, તે હુકમ ગેરકાયદેસર અને રદ થવા પાત્ર છે ?

મુદ્દા નં.૨ શું હુકમ ?

૫.૧. ઉપરોક્ત મુદ્દાના ન્યાયીક કારણો તથા તારણો નીચે મુજબ છે.

મુદ્દા નં.૧ નકારમાં

મુદ્દા નં.૨ આખરી હુકમ મુજબ

—:: કારણો ::—

૬. હાલની રીવીઝન અરજી બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૪૩૮ ની જોગવાઈ હેઠળ દાખલ કરેલ છે. બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૪૩૮(૨) ની જોગવાઈ વંચાણે લેવામાં આવે તો, ઈન્ટરલોક્યુટરી ઓર્ડર (વચગાળાના હુકમ) સામે રીવીઝન અરજી થઈ શકે નહીં તેવી સ્પષ્ટ જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના ચૂકાદામાં પ્રસ્થાપિત કરેલા સિધ્ધાંતોને ધ્યાનમાં લેતાં વચગાળાનો હુકમ, એ હુકમ છે કે જે સંપૂર્ણપણે પ્રોસીજરલ હોય અને પક્ષકારોના હકકને અસરકર્તા ન હોય, જો પક્ષકારોના હકક-હિત ને અસરકર્તા હોય અને કાર્યવાહીનો અંત આવતો હોય તો તે ઈન્ટરલોક્યુટરી ઓર્ડર ગણાવી શકાય નહીં અને તે સંજોગોમાં બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૪૩૮(૨) ની જોગવાઈનો બાધ નડે નહીં.

૭. આ રીવીઝન અરજીનો ગુણદોષ ઉપર નિર્ણય કરતા પહેલા રીવીઝનલ કોર્ટ તરીકેની અદાલતની સત્તા અને રીવીઝન અરજીનો નિર્ણય કરતા સમયે કઈ કઈ બાબતની વિચારણા અદાલતે કરવાની છે તેની ચર્ચા સૌપ્રથમ કરવી જરૂરી છે. ફોજદારી રીવીઝન અરજી એક વૈધાનિક અધિકાર છે. આ માટે બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૪૩૮ થી જરૂર માં જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. રીવીઝન માટેની સેશન્સ અદાલત તેમજ નામદાર ઉચ્ચ અદાલતને સમાંતર અને સમર્પતી સત્તા છે. બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૪૪૦ થી સેશન્સ કોર્ટને અને કલમ-૪૪૨ થી નામદાર ઉચ્ચ અદાલતને રીવીઝનની સત્તાઓ આપવામાં આવેલ છે.

અદાલતને બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૪૩૮ થી જર માં મુખ્ય સત્તા આપવામાં આવેલ છે. ફોજદારી રીવીઝન ચલાવવામાં આવે ત્યારે જે પુરાવો ઉપલબ્ધ હોય તેનું પુનઃમુલ્યાંકન થઈ શકે નહીં. સેશન્સ અદાલતને આધીન જે અદાલતો છે તેની કાર્યવાહીમાં ઔચિત્ય જળવાય છે કે કેમ ? તેની દેખરેખ રાખવાની સત્તા આ કલમ હેઠળ આપવામાં આવેલ છે. નીચેની અદાલતમાં ચાલતી કોઈ કાર્યવાહી નિયમતીપણે ચાલે છે કે કેમ, તે કાર્યવાહી કાયદેસર અને ખાસ કારણે કાર્યરીતીના અનુસંધાને દુષિત બની જતી નથી એ બાબત લક્ષ પર રાખી રીવીઝનની સત્તાનો અમલ કરવાનો રહે છે. જ્યારે રીવીઝન અરજી ની કાર્યવાહી ચાલી રહી હોય ત્યારે, ખાસ કરીને જે આદેશની સામે અપીલનો અધિકાર પક્ષકારોને ન હોય, ત્યારે રીવીઝનનો અમલ કરતી અદાલતે વિશેષ કાળજી રાખવાની હોય છે કે જે કારણે અન્યાય ન થાય. ન્યાય અદ્યુરો હોય શકે નહીં, ન્યાય સંદિગ્ધ હોય શકે નહીં અને તે પરિસ્થિતિને પહોંચી વળવા માટે રીવીઝનની સત્તાઓ અને તેના પ્રબંધો આપવામાં આવેલ છે. ન્યાયનો હેતુ પાર પડવા માટે આ પ્રબંધ કરવામાં આવેલ છે. ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા, જ્યારે કોઈ ઈન્સાફી કાર્યવાહી ચલાવવામાં આવતી હોય ત્યારે કાર્યવાહીમાં જે કાર્યરીતી અને પ્રક્રિયા અપનાવવાની હોય તેમાં ન્યાયની અનિયમીતા ન આવે તેથી તેનો અમલ ચુસ્તપણ થાય છે કે કેમ તે ખાતરી કરવી અને રીવીઝન સત્તાનો અમલ કરવો તે આ જોગવાઈનો વ્યાપ છે. આ જોગવાઈ મુજબ કોઈ ચુકાદો આપવામાં આવે તે કાનુન મુજબનો હોય તે સર્વ પ્રથમ બાબત છે અને કાનુન મુજબ જે આદેશ ન થઈ શકે તેવો આદેશ કરવામાં આવ્યો હોય તો તે રીવીઝનની વિષય વસ્તુ છે. કાયદાની જોગવાઈઓના આધારે આદેશ કરવામાં આવ્યો હોય તો તે આદેશ કાનુન મુજબનો છે. ટ્રાયલ કોર્ટે કાનુન મુજબ આદેશ કરેલો હોય તેમાં યોગ્ય કાનુની જોગવાઈઓ લાગુ કરવામાં આવેલ છે કે કેમ તેની

તપાસણી કરવી તે કાયદેસરતા કહી શકાય અને આદેશ કરવામાં આવ્યો હોય તે પરિસ્થિતિ કાનુન વિરુદ્ધની ન હોય તે જોવાની ફરજ રીવીઝનનો અમલ કરતી અદાલતની રહે છે. સાથોસાથ કાયદા મુજબનો આદેશ માત્ર ન્યાયિક હોય તે પર્યાપ્ત નથી, પરંતુ તે ઔચિત્યપૂર્ણ પણે હોવો જોઈએ એટલે કે જે આદેશ થયો હોય તે મર્યાદાની બહારનો ન હોવો જોઈએ. વધુમાં જે કાર્યવાહી ચલાવવાની હોય તે કાનુન મુજબની હોવી જોઈએ અને તેમાં કોઈ અનિયમીત ન હોય એટલે કે કાનુન વિરુદ્ધ કોઈ તત્વ દાખલ થયેલ ન હોવું જોઈએ. આ જોગવાઈ હેઠળ ટ્રાયલ કોર્ટે કરેલ આદેશની નિયમીતાની, ઔચિત્યની, શુદ્ધતાની ચકાસણી અને ચોક્કસાઈ કરવાની રહે છે અને તે માટે ટ્રાયલ કોર્ટની કાર્યવાહીનું રેકર્ડ મંગાવી તેની તપાસણી કરવામાં આવે છે અને ત્યારપછી કરવામાં આવેલ આદેશ યોગ્ય, કાયદેસર અને શુદ્ધ છે કે કેમ તેનો નિર્ણય કરવાનો રહે છે. ઈન્સાફી કાર્યવાહી ચાલતી હોય ત્યારે આદેશ કરવામાં આવે છે અને તેની અસર પક્ષકાર પર થતી ન હોય કે તેમને અન્યાય કે પૂર્વગ્રહ થતો ન હોય તો તેવા વચગાળાના આદેશ ઉપર રીવીઝન થઈ શકે નહીં. જ્યારે પણ કોઈ પક્ષકારના અધિકાર ને મહત્વપૂર્ણ રીતે અસર થતી હોય ત્યારે તેવો આદેશ વચગાળાનો આદેશ કહી શકાય નહીં. વચગાળાનો આદેશ ગણાય કે નહીં તેનો નિર્ણય આદેશની અસર પક્ષકારના અધિકાર પર શું અસર થાય છે તે બાબત કેન્દ્ર સ્થાને રાખી નક્કી કરવાની રહે છે. અદાલત ક્યારેક કાયદા વિરુદ્ધ આદેશ કરી કાયદાની મર્યાદા બહાર જાય તો તેવા આદેશને આ જોગવાઈ હેઠળ પડકારી શકાય છે. કાર્યવાહીની શુદ્ધતા, ઔચિત્ય, કાર્યવાહી ની કાયદેસરતા અને કાર્યવાહી ની તરી આવતી અનિયમીતતા નીવારવા માટે આ જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. જે આદેશ પડકારવામાં આવ્યો હોય અને તે આદેશને કારણે પક્ષકારના અધિકાર પર શું અસર થશે, ઈન્સાફી કાર્યવાહીની તેની પર શું અસર થશે, તેવા કારણે કોઈ પક્ષકારને પૂર્વગ્રહ થાય

તેમ છે કે કેમ, આવા આદેશને કારણે કાર્યવાહી દુષિત બને છે કે કેમ, જે આદેશ કરવામાં આવ્યો છે તેની ઈન્સાફી કાર્યવાહી પર દુરોગામી અસર થશે કે કેમ અને જે તે કેસની તમામ હકીકતો, તમામ સંજોગો પક્ષકારની પરિસ્થિતિ વિગેરે તમામ હકીકતો લક્ષ પર રાખીને એ આદેશ વચગાળાનો આદેશ ગણાય કે કેમ તે અદાલતે નક્કી કરવાનું રહે છે. કોઈપણ ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં ઔચિત્ય જળવાવું જોઈએ, શુદ્ધતા જળવાવી જોઈએ, પ્રક્રિયાની બાબતમાં નિયમિતતા જળવાવી જોઈએ અને કાયદેસર રીતે કાર્યવાહી ચાલી હોય તો જ તેને પૂર્ણ ન્યાય કહી શકાય. જો કોઈ ખામી રહી જવા પામી હોય તો તે કાર્યવાહીને દુષિત કાર્યવાહી કહી શકાય. ન્યાયિક કાર્યવાહી ક્યારેય પણ દુષિત હોય શકે નહીં. ઔચિત્ય ભંગને કારણે, કાયદેસર નહીં ચલાવવાના કારણે ન્યાયનો હેતુ નિષ્ફળ જતો હોય, કરવામાં આવેલ નિર્ણય સંપૂર્ણ ભુલ ભરેલો હોય, પુરાવાનું કરેલ મુલ્યાંકન વિકૃત પ્રકારનું હોય, કરવામાં આવેલ આદેશ કોઈપણ પ્રકારના પુરાવા વગર કરવામાં આવ્યો હોય, મહત્વપૂર્ણ પુરાવો જે રેકર્ડ પર ઉપલબ્ધ હોય તે લક્ષ પર લેવામાં આવ્યો ન હોય અને જ્યારે વિવેકબુદ્ધી પૂર્વકનો આદેશ કરવાનો હોય ત્યારે તે અન્યાયી હોય અથવા તો અધિકૃત રીતે કોઈ એકતરફી કરવામાં આવ્યો હોય અથવા તો તેમા મનસ્વીપણું દેખાતું હોય તો તેવા સંજોગોમાં ચોકક્સ પણે રીવીઝનની સત્તા અમલ કરતી અદાલત હસ્તક્ષેપ કરી શકે છે. રીવીઝનની સત્તાનો અમલ કરતી અદાલત, માત્ર આધિન અદાલત પર દેખરેખ રાખવાની જે હકુમત છે તેના અનુસંધાને કાર્યવાહી ચલાવે છે અને તેનો નિકાલ લાવે છે. ન્યાયનો હેતુ માર્યો ન જાય અને કાર્યવાહીની શુદ્ધતા તથા ઔચિત્ય જળવાય તેટલા પુરતો જ રીવીઝન ચલાવતી અદાલત હસ્તક્ષેપ કરી શકે છે. આ જોગવાઈને આધિન, નીચેની અદાલત પર દેખરેખ રાખવાની સત્તા ધરાવતી ઉપરની અદાલત જો અનિયમતતા હોય તો તેને સુધારે છે અને કાર્યવાહી દુષિત થતી હોય તો યોગ્ય

આદેશ કરીને શુદ્ધતા બક્ષે છે. આ પ્રબંધોથી સેશન્સ કોર્ટને તથા નામદાર ઉચ્ચ અદાલતને સમાન્તર સત્તા આપવામાં આવેલ છે. આમ છતાં જ્યારે એક જ આદેશના અનુસંધાને બંને અદાલતો સમક્ષ રીવીઝન અરજી કરવામાં આવેલ હોય ત્યારે નામદાર ઉચ્ચ અદાલત ધ્વારા જે આદેશ કરવામાં આવે તે આદેશ સેશન્સ અદાલતમાં પણ લાગુ પડશે અને એ સંજોગોમાં સેશન્સ કોર્ટને રીવીઝન અંગેની સત્તા રહેતી નથી અને તેમાં હસ્તક્ષેપ કરી શકે નહીં. પક્ષકારોના મહત્વના અધિકારને તકરારી હુકમથી અસર થતી હોય તો આ જોગવાઈ હેઠળ રીવીઝન થઈ શકે. વધુમાં જે દસ્તાવેજી પુરાવા ટ્રાયલ કોર્ટમાં રજુ કરવામાં આવેલ ન હોય તેવા પુરાવા પર રીવીઝન અરજી ચલાવતી અદાલત લક્ષ આપી શકે નહીં કે ધ્યાનમાં લઈ શકે નહીં. પક્ષકારોની ગેરહાજરીને કારણે ગુણદોષ પર વિચારણા કર્યા વગર રીવીઝન અરજી રદ કરી શકાય નહીં. કારણ કે તેમાં કાર્યવાહીની નિયમીતા, શુદ્ધતા, કાયદેસરતા અને ઔચિત્ય તપાસવાના છે અદાલત પોતે જ રેકર્ડ તપાસીને પોતાની જાતને સંતોષ થાય તેવો આદેશ કરવાનો રહે છે.

૮. આ કામના અરજદાર વિરૂદ્ધમાં સલાયા પોલીસ સ્ટેશન ગુના રજીસ્ટર નં.૧૧૧૮૫૦૦૭૨૫૦૦૦૪/૨૦૨૫, બી.એન.એસ.ની કલમ-૩૩૬ (૨), ૩૩૬(૩), ૩૩૭, ૩૩૮, ૩૪૦(૨), ૨૩૪, ૨૩૫, ૬૧(૨) મુજબના ગુનાના કામે અરજદાર વિરૂદ્ધ કોઈ પુરતો પુરાવો રેકર્ડ ઉપર ન હોવાથી અરજદાર/આરોપીએ વિ.ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ ડીસ્ચાર્જ અરજી આંક : ૧૩ થી દાખલ કરતા, વિ.ચીફ જ્યુડી. મેજી.શ્રીનાઓએ અરજદાર/આરોપીની આંક : ૧૩ ની ડીસ્ચાર્જ અરજી નામંજૂર કરતો હુકમ કરેલ, જે હુકમથી નારાજ થઈ હાલની ક્રિમીનલ રીવીઝન અરજી દાખલ કરેલ છે. આ કામે રીવીઝન અરજીની ટુંકમાં હકીકત જોતા, આ કામના અરજદાર/આરોપી વિરૂદ્ધમાં સલાયા

પોલીસ સ્ટેશન ગુના રજીસ્ટર નં.૧૧૧૮૫૦૦૭૨૫૦૦૦૪/૨૦૨૫, બી.એન.એસ.ની કલમ-૩૩૬ (૨), ૩૩૬(૩), ૩૩૭, ૩૩૮, ૩૪૦(૨), ૨૩૪, ૨૩૫, ૬૧(૨) મુજબનો ગુનો કરવા બદલ એફ.આઈ.આર. કરવામાં આવેલ અને ત્યારબાદ તપાસ કરનાર અમલદારશ્રી ધ્વારા ચાર્જશીટ દાખલ કરવામાં આવેલ છે. હાલના ગુનાના કામે આરોપી વિરુદ્ધ બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૬૧ મુજબના ગુનાનો આક્ષેપ છે. સદર કલમ-૬૧ માં ગુનાહીત કાવતરાની વ્યાખ્યા આપવામાં આવેલ છે. કલમ-૬૧(૨) માં ગુનાહીત કાવતરા અંગે સજાની જોગવાઈ જણાવેલ છે. કલમ-૬૧(૧) વંચાણે લેતા, તેમા બે અથવા તેથી વધુ વ્યક્તિઓનો સામાન્ય હેતુ પાર પાડવા માટે કોઈ ગેરકાયદેસર કૃત્ય કરે ત્યારે ગુનાહીત કાવતરુ કર્યુ છે તેવુ કહી શકાય. ગુનાહીત કાવતરા માટે બે કે તેથી વધુ વ્યક્તિનો સમુહ જરૂરી છે. હાલના ગુનાના કામે આરોપી વિરુદ્ધ બી.એન.એસ.ની કલમ-૩૩૬ (૨), ૩૩૬(૩), ૩૩૭, ૩૩૮, ૩૪૦(૨), ૨૩૪, ૨૩૫, ૬૧(૨) મુજબના ગુનાનો આક્ષેપ છે. હાલના અરજદાર/આરોપીનો રોલ જોતા પોતાની સગી બહેન કે જેઓ અભણ હોવા છતાં તેના શાળાનુ પ્રમાણપત્ર મેળવેલ છે અને તે શાળાનુ પ્રમાણપત્ર રેવન્યુ ઓથોરીટી સમક્ષ રજુ કરેલ છે.

૮.૧. આરોપ ઘડવા માટેના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોની સંપૂર્ણસૂચિને જણાવવી, કાયદાકીય અને હકીકતની દ્રષ્ટિએ શક્ય નથી. તેમ છતાં નામદાર સુપ્રિમકોર્ટ અને વિવિધ નામદાર હાઈકોર્ટના વિવિધ નિર્ણયોમાંથી ઉદભવતા આવા સિદ્ધાંતોને ધ્યાને લેતા કહી શકાય કે, તહોમતનામુ ઘડવુ એટલે કે, "આરોપ ઘડવો એ માત્ર ઔપચારીકતા નથી, પરંતુ આરોપીએ ગુનો કર્યો હોવાનુ અનુમાન કરવા માટે કોઈ આધાર છે કે કેમ? તે વિચારણામાં જ્યુડીશ્યલ માઈન્ડને એપ્લાય કર્યા પછી મેજીસ્ટ્રેટ/જજ ધ્વારા કરવામાં

આવતી ન્યાયિક કૃત્ય". આરોપી ઘડતી વખતે, અદાલતે, રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના સંભવિત મૂલ્યમાં જવાનું હોય છે અને અદાલતે મામલામાં ઉડાણપૂર્વક જવાની અને સામગ્રીને, આરોપીને દોષિત ઠેરવવા સુધીના હોય તેવી ધારણા કરવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવતી નથી. ડીસ્ટ્રીક્ટ અરજીના તબક્કે, અદાલતે એવી ધારણા સાથે આગળ વધવું અને ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવેલી સામગ્રી સાચી છે અને તેમાંથી બહાર આવતા તથ્યો ગુનાના ઘટકોના અસ્તિત્વને જાહેર કરે છે કે કેમ તે જાણવા માટે આવી સામગ્રીનું મૂલ્યાંકન કરવું જોઈએ. તહોમતનામું ઘડવું એ ખાલી ઔપચારીકતા નથી. જે વાસ્તવિક ઘટનાઓ બની છે તેની સ્પષ્ટ સમજણમાં આવવું જોઈએ અને ખાતરી કરવી જોઈએ કે સત્ય સુધી પહોંચવા માટે યોગ્ય અને જરૂરી પગલા લેવામાં આવ્યા છે.

૮.૨. ટ્રાયલના પ્રારંભમાં અને પ્રારંભિક તબક્કે ફરિયાદી જે પુરાવાઓ રજૂ કરવાનો પ્રસ્તાવ મુકે છે ત્યારે અદાલતે આરોપીને દોષિત ઠેરવવા માટે પુરતો આધાર છે કે કેમ તે કોર્ટે જોવાનું નથી. આરોપો ઘડવાના તબક્કે, ફરીયાદપક્ષે પુરાવાઓ શરૂ થતા નથી અને ચુકાદાના ધોરણે જે આરોપીને આપવાથી દોષિત ઠરાવતા પહેલા અથવા અન્યથા લાગુ કરવાના હોય છે. આ તબક્કે રજૂ થયેલ પુરાવાઓની વિગતવારની તપાસ કરવાની જરૂર રહેતી નથી. પરંતુ, આરોપી વિરૂદ્ધ ઈન્સાફી કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે પુરતા પુરાવાઓ છે કે કેમ? તે જોવાનું રહે છે.

૮.૩. આરોપો ઘડવાના તબક્કે કોર્ટે તમામ બાબતો ધ્યાનમાં લેવાની હોય છે કે શું રેકૉર્ડ પરની પુરાવા સામગ્રી સામાન્ય રીતે સ્વીકારવામાં આવે તો, આરોપીને ગુના સાથે વ્યાજબી રીતે જોડશે કે કેમ? કારણકે આરોપ ઘડવાના

તબક્કામાં, ફરીયાદી જે પુરાવા આપવાનો પ્રસ્તાવ મૂકે છે તેની સત્યતા અને અસરને સાવચેતીપૂર્વક નક્કી કરવામાં આવતી નથી. કસોટી, પુરાવા અને ચુકાદાના ધોરણો, જે આખરે આરોપીને દોષિત ઠરાવ્યા પહેલા અથવા અન્યથા લાગુ કરવાના હોય છે. તે આરોપી ઘડવાના તબક્કે બરાબર લાગુ પડવાના નથી. ચાર્જ ઘડતી વખતે કોર્ટે આરોપના તબક્કે પુરાવાનું વેઈટ જોવાનું નથી. આરોપી ઘડવાના સમયનો તબક્કો, અદાલતે પુરાવાને જોવું જરૂરી છે, કોઈ ઝીણવટભરી તપાસ જરૂરી નથી. અત્રે એ નોંધવું જોઈએ કે, ફરીયાદપક્ષના રજુ થયેલ દસ્તાવેજી પુરાવા આરોપીને દોષિત ઠરવા સુધી લઈ જાય, તે રીતે પુરતા પુરાવા હોવા જોઈએ તેવું આ તબક્કે માની શકાય નહીં.

૯. હાલના કેસમાં હાલના અરજદાર/આરોપી સહિતના અન્ય આરોપીએ એકીસાથે મેલાપી જઈ, પુરાવાઓ જોતા ગુનાહીત કાવતરું રચી, ફરીયાદીની સોડસલા પ્રાથમિક શાળાના આચાર્ય આરોપી નં.૬ સાથે મળીને ફરીયાદીનું ખોટી જન્મ તારીખનું પ્રમાણપત્ર તૈયાર કરાવી, આરોપી નં.૬ નામે ફરીયાદીનું ખોટું પ્રમાણપત્ર કાઢી આપી, આરોપી નં.૧ થી ૫ નાઓએ સદર પ્રમાણપત્ર ખોટું હોવાનું જાણવા છતાં, ફરીયાદી શાળામાં ગયેલ ન હોવાનું જાણવા છતાં, પ્રાથમિક શાળામાંથી ખોટું પ્રમાણપત્ર મેળવી, રેવન્યુ કોર્ટમાં સદર પ્રમાણપત્રનો ખરા તરીકેનો ઉપયોગ કરેલ છે. જે તમામ હકીકતોને ધ્યાને લઈ વિ.એડીશનલ જ્યુડી મેજી.શ્રીનાઓ એ હાલની રીવીઝન અરજીની ડીસ્ચાર્જ અરજી નામંજૂર કરેલ છે તે યોગ્ય અને કાયદા મુજબની છે. વિ. ટ્રાયલ કોર્ટે અરજદારની ડીસ્ચાર્જ અરજી નામંજૂર કરવાનો હુકમ કાયદા વિરૂધ્ધનો નથી. આમ, ઉપર મુજબની ચર્ચાને આધારે ન્યાયના હિતમાં નીચે મુજબનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

–:: આખરી હુકમ ::–

- રીવીઝન કરનાર અશોકભાઈ રેવાશંકર ભટ્ટનાઓની ડીસ્યાર્જ અરજી નામંજુર કરેલ, તે હુકમની સામે બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૪૩૮ મુજબની હાલની રીવીઝન અરજી નામંજુર કરવામાં આવે છે.
- હુકમની જાણ વિ.દ્રાયલ કોર્ટને કરવી.

હુકમ આજરોજ તા.૧૪ મી, માહે-જુલાઈ, સને-૨૦૨૬ ના રોજ ખુલ્લી અદાલતમાં વાંચી સંભળાવી સહી કરી જાહેર કર્યો.

તા.૧૪/૦૭/૨૦૨૬
ખંભાળીયા.

(વી.જે.શુભી)

(એસ.જી.મનસુરી)
બીજા એડીશનલ સેશન્સ જજ
દેવભૂમિ ધ્વારકા, મુ.ખંભાળીયા
Code No.G.J.00603